

Άρθρο 77

Ζωικά και Φυτικά Λίπη

1. Η ονομασία «**Ενιαία Ζωικά Λίπη**» αποδίδεται σε εδώδιμα λίπη ζωικής προέλευσης που μπορούν να υποστούν πριν από τη διάθεσή τους στην κατανάλωση τις επεξεργασίες του άρθρου 70, εκτός από την υδρογόνωση.
Τα «Ενιαία Ζωικά Λίπη» πρέπει να διατίθενται στην κατανάλωση αυτούσια και κατά τρόπο που να δείχνει σαφώς το είδος του ζώου από το οποίο προέρχονται π. χ. «Λίπος Βοδινό», «Λίπος Χοιρινό» κ.λπ. πρέπει δε να πληρούν τους παρακάτω όρους:
  - α) Η οξύτητα των ενιαίων ζωικών λιπών εκτελούμενη επί λιπαρής ουσίας, δεν πρέπει να είναι ανώτερη από 5 βαθμούς οξύτητας.
  - β) Το σημείο τήξης των ενιαίων ζωικών λιπών που προορίζονται για άμεση κατανάλωση πρέπει να μην είναι ανώτερο από 42⁰C, εφόσον όμως αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σαν πρώτες ύλες για την παρασκευή μαγειρικών λιπών να μην είναι ανώτερο των 44⁰C.⁽¹⁾
2. Ζωικά λίπη τα οποία δεν έχουν υποστεί απομαργαρίωση χαρακτηρίζονται σαν «Ακατέργαστη πρώτη ύλη ζωικών λιπών» και φυλάσσονται ή κατεργάζονται σε ιδιαίτερο χώρο, μη επιτρεπομένης της ύπαρξής τους στο χώρο παρασκευής μαγειρικών λιπών. Αυτά δεν υπάγονται στους περιορισμούς του ορίου του σημείου τήξης. Η χρησιμοποίηση τέτοιων ζωικών λιπών για σκευάσματα ειδικής χρήσης επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του ΑΧΣ.
3. Το σημείο τήξης των ενιαίων φυτικών λιπών που προορίζονται για άμεση κατανάλωση δεν πρέπει να είναι ανώτερο από 42⁰C, εφόσον όμως αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σαν πρώτες ύλες για την παρασκευή μαγειρικών λιπών, να μην είναι ανώτερο από 44⁰C.⁽¹⁾⁽⁴⁾
4. Η ονομασία «**Ενιαία Υδρογονωμένα Ζωικά Λίπη**», αποδίδεται σε εδώδιμα λίπη που προέρχονται από λιπαρές ύλες ζωικής προέλευσης, τα οποία πριν από τη διάθεσή τους στη κατανάλωση έχουν υποστεί όλες τις επεξεργασίες του άρθρου 70. Τα ενιαία υδρογονωμένα ζωικά λίπη πρέπει να διατίθενται στην κατανάλωση αμιγή και κατά τρόπο που να δείχνει σαφώς την προέλευσή τους π.χ. «Υδρογονωμένο Ιχθυέλαιο» κ.λπ. πρέπει δε να πληρούν τους παρακάτω όρους:
  - α) Το σημείο τήξης των ενιαίων υδρογονωμένων ζωικών λιπών που προορίζονται για άμεση κατανάλωση δεν πρέπει να είναι ανώτερο από 42⁰C και αυτών που προορίζονται ως πρώτη ύλη για παρασκευή μαγειρικών λιπών, όχι ανώτερο από 44⁰C.⁽¹⁾
  - β) Η οξύτητα των ενιαίων υδρογονωμένων ζωικών λιπών εκτελούμενη επί λιπαρής ουσίας, δεν πρέπει να είναι ανώτερη από 2 βαθμούς οξύτητας.
5. Η ονομασία «**Ενιαία Υδρογονωμένα Φυτικά Λίπη**» αποδίδεται σε εδώδιμα λίπη που προέρχονται από φυτικές λιπαρές ύλες, τα οποία, πριν από τη διάθεσή τους στη κατανάλωση, έχουν υποστεί όλες τις επεξεργασίες του άρθρου 70. Τα ενιαία υδρογονωμένα φυτικά λίπη πρέπει να διατίθενται στην κατανάλωση αμιγή και κατά τρόπο που να δείχνει σαφώς το είδος του καρπού ή του σπέρματος, από το οποίο προέρχονται, π.χ. «Υδρογονωμένο Ελαιόλαδο», «Ενιαίο Υδρογονωμένο Βαμβακέλαιο», «Υδρογονωμένο Αραβοσιτέλαιο» κ.λπ., πρέπει δε να πληρούν τους παρακάτω όρους:
  - α) Η οξύτητα των ενιαίων υδρογονωμένων φυτικών λιπών, εκτελουμένη επί λιπαρής ουσίας, δεν πρέπει να είναι ανώτερη από 2 βαθμούς οξύτητας.
  - β) Το σημείο τήξης των ενιαίων υδρογονωμένων φυτικών λιπών που προορίζονται για άμεση κατανάλωση δεν πρέπει να είναι ανώτερο από 42⁰C και αυτών που προορίζονται ως πρώτη ύλη για παρασκευή μαγειρικών λιπών όχι ανώτερο από 44⁰C.⁽¹⁾
6. Η ονομασία «**Μαγειρικά Λίπη**» αποδίδεται σε μίγματα εδωδιμων λιπών γενικά, φυσικών ή υδρογονωμένων, με προσθήκη ή όχι εξευγενισμένων (ραφινέ) ελαίων. Η οξύτητα των μαγειρικών λιπών, εκτελούμενη επί λιπαρής ουσίας, δεν πρέπει να είναι ανώτερη από 5 βαθμούς οξύτητας.⁽¹⁾

7. Τα μαγειρικά λίπη που δηλώνονται ότι έχουν παρασκευαστεί από ελαιόλαδο (με υδρογόνωση αυτού) πρέπει να παρέχουν αρνητικές τις αντιδράσεις άλλων ελαίων και λιπών (σπορελαίων, πυρηγελαιών, λιπών).
8. Επιτρέπεται η παρασκευή τυποποιημένου μαγειρικού λίπους με προσθήκη 5% βουτύρου με ή χωρίς βιταμίνες Α και D όπως καθορίζεται στο εδάφιο ε' της παραγράφου 8 του άρθρου 70. Η διάθεση αυτού στην κατανάλωση επιτρέπεται μόνο σε συσκευασία, απαγορευμένης της πώλησής του ως χύμα. Το σημείο τήξης του τυποποιημένου μαγειρικού λίπους δεν πρέπει να είναι ανώτερο των 42°C.⁽²⁾⁽³⁾
9. Το είδος καθώς και η σύνθεση των πρώτων υλών που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή του εδωδίου λίπους, πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς πάνω στη συσκευασία. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση κομμένων λέξεων και κύρια εκείνων που δηλώνουν το είδος της προέλευσης αυτών π.χ. «Υδρογονωμένο Σπορέλαιο 100%» και όχι «Υδρογονωμένο Β/έλαιο 100%», ή προκειμένου περί μιγμάτων «Υδρογονωμένο Σπορέλαιο 60% - Ραφινέ Σπορέλαια 40%» και όχι «Υδρογονωμένο Α/έλαιο 60%, Σ/έλαιο 40%» ή «Υδρογονωμένο έλαιο» ή «Υδρογονωμένο φυτικό έλαιο».
10. Επιτρέπεται η διάθεση στην κατανάλωση υπό εμπορική επωνυμία των συσκευασμένων και σταθερής σύστασης εδωδίων λιπών, με την προϋπόθεση ότι τα ονόματα που θα χρησιμοποιηθούν δεν θα περιέχουν λέξεις ή ρίζες αυτών που μπορούν να προκαλέσουν παραπλάνηση στον καταναλωτή π. χ. «Βουτυρόλ», «Βουτυρόλιπος», «Γαλακτόχρουν λίπος», «Λίπος Βουτυροειδές» κ.λπ., τα δε κατά μέρος συστατικά της παρασκευής τους (πρώτες ύλες) θα ανταποκρίνονται στη σύνθεση που αναγράφεται υποχρεωτικά πάνω στη συσκευασία.⁽³⁾
11. Η διαδικασία παραγωγής και συσκευασίας των εδωδίων λιπών που φέρονται στην κατανάλωση θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) 852/2004 «για την υγιεινή των τροφίμων». Τα υλικά συσκευασίας που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται για τα υλικά που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα στον παρόντα Κώδικα και στην ισχύουσα νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.⁽⁵⁾

Παραπομπές

- ⁽¹⁾ Απόφ. ΑΧΣ 885/72, ΦΕΚ 397/Β/72 «Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης της υπ' αριθ. 3000/70 απόφ. ΑΧΣ».
- ⁽²⁾ Απόφ. ΑΧΣ 255/74, ΦΕΚ 290/Β/74 «Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης της 3000/70 απόφ. ΑΧΣ».
- ⁽³⁾ Απόφ. ΑΧΣ 697/75, ΦΕΚ 508/Β/75 «Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των αρθ. 70, 77 και 78 του Κώδικα Τροφίμων».
- ⁽⁴⁾ Απόφ. ΑΧΣ 528/96, ΦΕΚ 54/Β/31.1.97 «Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Τροφίμων φυτικά έλαια (σπορέλαια) & λίπη».
- ⁽⁵⁾ Απόφ. Α.Χ.Σ. 73/2014, ΦΕΚ 767/28.03.2014 «Κατάργηση της απόφασης του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου 3273/78 (ΦΕΚ 9/Β'/1979) και τροποποίηση των άρθρων 3, 8, 10, 38, 41, 43, 52, 70, 74, 77, 80, 83, 108, 111 και 122 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΦΕΚ 788/Β'/31.12.87), όπως ισχύει.